

HOITOTIEDE

AY7020850 PREVENTIIVISEN HOITOTIETEEN OPINNOT, YHTEISÖ- JA PERHEHOITOTYÖ 30 op, lv. 2019-20

*Studies in Preventive Nursing Science, Family and Community Nursing
30 ects*

Preventiivisen hoitotieteen yhteisö- ja perhehoitotyön opinnoissa opiskelijat kehittävät asiantuntijuuttaan näyttöön perustuvassa terveyden edistämisessä ja sen työmenetelmien sekä toimintamallien uudistamisessa yhteisö- ja perhehoitotyön näkökulmasta. Opintoja voidaan hyödyntää terveyttä ja hyvinvointia edistävässä toiminnassa sosiaali- ja terveydenhuollon eri toimintaympäristöissä. Opinnoissa käytetyt oppimistehtävät ovat käytännönläheisiä ja työelämälähtöisiä. Opinnoissa on olennaista terveyden edistämisen yhteiskunnallisen ja kansainvälisen kontekstin sekä kulttuuristen näkökohtien tunnistaminen.

Opintojen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa valmiudet:

- arvioida kansallisia ja kansainvälisiä, ajankohtaisia terveyden edistämisen ja terveystieteiden linjauksia
- toimia terveyden edistämisen moniammatillisissa työryhmissä
- kehittää osaamistaan terveyden edistämisen etiikan lähtökohdista globaalit näkökohdat huomioiden
- tunnistaa monikulttuurisuuden merkitys terveyden edistämisessä
- kehittää taitojaan näyttöön perustuvassa terveyden edistämisessä
- osallistua terveyden edistämistä ja terveystieteitä koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun

Opinnot soveltuvat terveydenhuollon ammattihenkilöille ja terveyden edistämisen tehtävissä toimiville ja niihin tähtääville. Opinnot soveltuvat myös tutkintotavoitteisille opiskelijoille (pääaine hoitotiede).

Oppiaine kuuluu terveystieteiden tiedekuntaan ja oppiaineen vastuuhenkilö on professori Lauri Kuosmanen. Oppiaineen koordinaattorina Avoimessa yliopistossa toimii suunnittelija Maria Makkala. Opinnot vanhenevat 10 vuodessa, jonka jälkeen opintojen päivitystarve arvioidaan oppiaineen vastuuolettajan kanssa.

*Itä-Suomen
yliopisto*

ADUCATE
Koulutus- ja
kehittämispalvelu

JOENSUU
Yliopistokatu 2 A
PL 111, 80101 Joensuu

KUOPIO
Savilahdentie 6 B
PL 1627, 70211 Kuopio

aducate.fi

Opintojaksot:

AY7020851 Orientaatio yhteisö- ja perhehoitotyöhön 2 op
AY4312103 Yhteisön terveyden edistäminen 5 op
AY4312008 Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja osallisuus terveyden edistämisessä 5 op
AY7022206 Terveyden edistämisen johtaminen 5 op
AY4312107 Vaikuttavat terveyden edistämisen toimintamallit ja interventiot 4 op
AY7020852 Terveysongelmien ehkäisy eri ikäisillä 3 op
AY7020853 Yhteisö- ja perhehoitotyön asiantuntijuus 3 op
Toinen seuraavista:
AY7025105 Viestintä ja vuorovaikutus 3 op
AY7025208 Kohtaa ja kuuntele - viestijänä työyhteisössä 3 op

AY7020851 ORIENTAATIO YHTEISÖ- JA PERHEHOITOTYÖHÖN, 2 OP

Orientation to Family and Community Nursing 2 ects

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- tunnistaa perheen ja yhteisöjen merkityksen asiakkaiden ja potilaiden terveyden edistämisessä
- saavuttaa valmiudet arvioida perheiden ja yhteisöjen tuen tarpeita
- arvioi perheiden ja yhteisöjen terveyden edistämisen toimintaohjelmia ja interventioita

Sisältö perhehoitotyön ja -tieteen tietoperusta, terveyden edistäminen moniulotteisena ilmiönä, perheiden ja yhteisöjen terveyden edistämisen toimintaohjelmat ja -suunnitelmat

Oppimateriaali Erikseen ilmoitettava ajankohtainen kansallinen ja kansainvälinen kirjallisuus ja tutkimusartikkelit

Suoritustapa verkko-opinnot

Arviointiperusteet Hyväksytty - hylätty

Opettaja professori (ma) Lauri Kuosmanen

TASA-ARVO, YHDENVERTAISUUS JA OSALLISUUS TERVEYDEN EDISTÄMISESSÄ, 5 op

Equality, equity and participation in health promotion 5 ects

*Itä-Suomen
yliopisto*

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija:

- analysoi eettisten periaatteiden toteutumista terveyden edistämisen muuttuvissa toiminnoissa
- tunnistaa ja analysoi terveyden edistämisen etiikan ajankohtaisia kysymyksiä
- perehtyy 'Terveys ihmisoikeutena' lähestymistapaan
- syventää ymmärrystään terveyden tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta ja osallisuudesta eettisinä periaatteina
- tunnistaa haavoittuvien ryhmien erityispiirteitä
- syventää taitojaan eettisessä keskustelussa ja argumentoinnissa

ADUCATE
Koulutus- ja
kehittämispalvelu

JOENSUU
Yliopistokatu 2 A
PL 111, 80101 Joensuu

KUOPIO
Savilahdentie 6 B
PL 1627, 70211 Kuopio

aducate.fi

Learning outcomes After completing the study module, student:

- analyses the realization of ethical principles in the changing activities of health promotion
- recognizes and analyses the current ethical questions of health promotion
- acquaints her-/himself with "Health as human right"-approach
- deepens her/his understanding about the equality, equity and participation as ethical principles of health promotion
- recognizes the special characteristics of vulnerable groups
- deepens her/his skills in ethical discussion and argumentation

Sisältö

- terveyden edistämisen eettinen perusta ja eettiset periaatteet
- terveyden edistämisen ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä
- terveys ihmisoikeutena- lähestymistapa
- terveyden tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja osallisuus eettisinä periaatteina
- haavoittuvat ryhmät terveydenhuollossa
- eettinen argumentointi yhteiskunnallisessa keskustelussa

Content

- ethical basis and principles of health promotion
- current ethical questions in health promotion
- health as human right-approach
- equality, equity and participation as ethical principles
- vulnerable groups in healthcare
- ethical argumentation in societal discussion

Suoritustapa Verkko-opinnot

Oppimateriaali

- Beauchamp, T.L. & Childress, J.F. 2012, Principles of Biomedical Ethics, 7th edn, Oxford University Press, New York.
- Gastmans C. Dignity-enhancing nursing care: A foundational ethical framework. Nursing Ethics 2013;20(2):142-149
- Terkamo-Moisio A. 2017. Arvokkuutta tukeva hoitotyö. Pro Terveys 1/2017, 20-21
- Whitehead M., Povall S. & Loring B. 2014. The equity action spectrum: taking a comprehensive approach. ISBN 9789289050456
- Carter S M, Cribb A & Allegrante J P. 2012. How to think about health promotion ethics. Public Health Review 34(1).
- Carter S M et al. 2011. Evidence, Ethics and Values: A Framework for Health Promotion Am J Public Health 101:465–472.
- Thórarinsdóttir K & Kristjánsson K. 2014. Patients' perspectives on person-centered participation in healthcare: A framework analysis. Nursing Ethics 21(2), 129–147.
- STM 2014. Hyvinvointi on toimintakykyä ja osallisuutta. Sosiaali- ja terveysministeriön tulevaisuuskatsaus. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2014:13. Sosiaali- ja terveysministeriö, Helsinki.
- ETENE 2011. Sosiaali- ja terveysalan eettinen perusta. Sosiaali- ja terveysministeriö, Valtakunnallinen terveyden edistämisen eettinen neuvottelukunta, ETENE -julkaisuja 32.
- ETENE 2012. Etiikan tila sosiaali- ja terveysalalla. Sosiaali- ja terveysministeriö, Valtakunnallinen terveyden edistämisen eettinen neuvottelukunta, ETENE -julkaisuja 35.
- Muu opintojakson Moodle-ympäristössä ilmoitettu materiaali.

Arviointiperusteet 0-5

Opettaja ilmoitetaan myöhemmin

AY4312103 YHTEISÖN TERVEYDEN EDISTÄMINEN, 5 OP

Community based health promotion, 5 ect

Osaamistavoitteet

Opintojakson suoritettuaan opiskelija

- ymmärtää voimavaralähtöisyyden, toimintakyvyn ja elämänlaadun näkökulmat yhteisöjen terveys- ja hyvinvointihankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa
- syventää ymmärrystään terveys- ja hyvinvointihankkeiden vaikuttavuuden ja laadun arvioinnin merkityksestä
- pohtii yhteisön terveyden edistämisen eettisiä ja kulttuurisia näkökulmia

- arvioi yhteisöllisyyden merkitystä kansainvälisessä, kansallisessa ja alueellisessa terveyden edistämistyössä

Learning outcomes Having completed the course the student is able to:

- explain the perspectives of empowerment, ability to function and quality of life in planning and implementing of health - and well-being projects of communities;
- give reasons to the significance of effectiveness and quality assessment of health - and well being projects;
- consider the ethical and cultural issues in community based practice in health promotion;
- estimate the significance of community based practice in international, national and regional health promotion.

Sisältö Kansainvälinen, kansallinen ja alueellinen näkökulma yhteisöllisyyteen, interventioiden vaikutus ja laadun arviointi näyttöön perustuvassa terveyden edistämisessä, eettiset ja kulttuuriset näkökulmat yhteisön terveyden edistämisessä

Content International, national and regional perspectives to community based practice. Impacts of interventions and quality assessment in evidence-based health promotion. Ethics and cultural issues in community based health promotion.

Suoritustapa Verkko-opinnot

Oppimateriaalit Opintojakson Moodle-ympäristössä ilmoitettu materiaali.

Arviointiperusteet Hyväksytty - hylätty

Opettaja ilmoitetaan myöhemmin

Lisätietoja Opintojakso vastaa laitoksen perusopetuksen opintojaksoa 4312103 Community based health promotion, 5 ects

AY7022206 TERVEYDEN EDISTÄMISEN JOHTAMINEN 5 op

Health Promotion and Management 5 ects.

Osaamistavoitteet Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa:

- kuvata terveyden edistämisen johtamisen keskeiset lainsäädännölliset ja terveystoimittiset perusteet
- hyödyntää näyttöön perustuvaa tietoa terveyden edistämisen johtamisessa ja strategioiden implementoinnissa
- arvioida eri tasoisen verkostoitumisen merkitystä terveyden edistämisen johtamisessa
- tunnistaa ja tarkastella terveyden edistämisen johtamisen arvoperustaa ja eettisiä lähtökohtia

Learning outcomes After the completion of the course the student is able to:

*Itä-Suomen
yliopisto*

ADUCATE
Koulutus- ja
kehittämispalvelu

JOENSUU
Yliopistokatu 2 A
PL 111, 80101 Joensuu

KUOPIO
Savilahdentie 6 B
PL 1627, 70211 Kuopio

aducate.fi

- describe the central legislative and health policy concepts related to the leadership and management of health promotion
- utilize evidence-based information in leading and managing health promotion, and implementing the strategies
- evaluate the significance of networking in different levels in the management of health promotion
- identify and examine the value basis and ethical foundations in leading and managing health promotion

Sisältö

Keskeiset kansalliset ja kansainväliset terveystoiminnan linjaukset, terveyttä edistävät sairaalat, koulut ja muut työpaikat, terveyden edistämisen johtamisen työvälineet, terveyden edistämisen etiikka

Content

Central national and international health policy definitions, health promoting hospitals, - schools, and other workplaces, tools in managing and leading health promotion, ethics in health promotion

Suoritustavat/Modes of study Verkko-opintot

Oppimateriaalit/Study materials

1) [Laverack, G.](#) The Pocket Guide To Health Promotion.

Maidenhead : McGraw-Hill Education. 2014. eBook.

2) Ajankohtaiset artikkelit:

- Svane JK, Groene O, Kalvachova M ym. A WHO-HPH operational program versus usual routines for implementing clinical health promotion: an RCT in health promoting hospitals (HPH). *Implementation Science* 2018, **13**:153
<https://doi.org/10.1186/s13012-018-0848-0>
- Klepac Pogrmilovic, B, O'Sullivan G, Milton K ym A global systematic scoping review of studies analysing indicators, development, and content of national-level physical activity and sedentary behaviour policies. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity* 2018, **15**:123
<https://doi.org/10.1186/s12966-018-0742-9>

Arviointiperusteet/Evaluation 0-5.

Opettaja Professori Hannele Turunen

Lisätietoja Opintojakso sijoittuu hoitotieteen pääaineen tutkinnossa vapaasti valittaviin tai preventiivisen hoitotieteen suuntaavissa opinnoissa maisterivaiheen suuntaaviin opintoihin.

AY4312107 VAIKUTTAVAT TERVEYDEN EDISTÄMISEN TOIMINTAMALLIT JA INTERVENTIOT, 4 OP

Effective action models and interventions of health promotion 4 ects

Osaamistavoitteet Opintojakson suoritettuaan opiskelija:

- ymmärtää vaikuttavuus-käsitteistöä terveyden edistämisessä
- arvioi terveyden edistämisen vaikuttavuutta

- soveltaa terveyden edistämisen toimintamalleja omalla toimintakentällään
- arvioi terveyden edistämisen interventioita sekä niiden taustalla vaikuttavia teorioita

Sisältö Terveyden edistämisen vaikuttavuus sekä sen arviointimenetelmiä, terveyden edistämisen toimintamalleja ja interventioita, interventiotutkimusten merkitys terveyden edistämisessä

Suoritustapa Verkko-opinnot

Oppimateriaalit

- 1) Särkelä R ym. (toim.) 2014. Hyvinvointitalous. SOSTE. (soveltuvien osin)
- 2) Häggman-Laitila A, Liinamo A & Rekola L. 2013. Järjestelmällinen katsaus terveyden edistämisen arviointimalleihin ja -kriteereihin. Hallinnon Tutkimus 32 (2), 146-155.
- 3) Tanninen H-M, Häggman-Laitila A, Pietilä A-M & Kangasniemi M. 2016. The content and effectiveness of home-based nursing interventions to promote health and well-being in families with small children: a systematic review. Scandinavian Journal of Caring Sciences. 30 (2), 217-233.
- 4) Dunkley AJ, Bodicoat DH, Greaves CJ, Russell C, Yates T, Davies MJ & Khunti K. 2014. Diabetes Prevention in the Real World: Effectiveness of Pragmatic Lifestyle Interventions for the Prevention of Type 2 Diabetes and of the Impact of Adherence to Guideline Recommendations: A Systematic Review and Meta-analysis. Diabetes Care 37(4): 922–933.
- 5) Karki S, Pietilä A-M, Länsimies-Antikainen H, Varjoranta P, Pirskanen M and Laukkanen E. 2012. The effects of interventions to prevent substance use among adolescents: a systematic review. Journal of Child and Adolescent Substance Abuse 21(5): 383-413.
- 6) Muu ajankohtainen kansallinen ja kansainvälinen kirjallisuus.

Arviointiperusteet 0-5

Opettajat Professori Lauri Kuosmanen

AY7020852 TERVEYSONGELMIEN EHKÄISY ERI IKÄISILLÄ, 3 OP

Prevention of Health Problems in Different Ages 3 ects

Osaamistavoitteet: Opintojakson suoritettuaan opiskelija:

- tunnistaa eri ikäisten keskeisiä kansanterveyden ongelmia ja haasteita
- tunnistaa terveyden edistämisen ja terveysongelmien ehkäisyn periaatteet eri ikäisillä
- saavuttaa valmiudet arvioida eri ikäisten terveyden edistämisen toimintamalleja ja periaatteita

Sisältö keskeiset kansanterveysongelmat Suomessa ja globaalisti eri ikäisillä, kansainväliset ja kansalliset prevention ja promootion ohjelmat, vaikuttavat eri ikäkausien prevention ja promootion interventiot.

Oppimateriaali Erikseen ilmoitettava ajankohtainen kansallinen ja kansainvälinen kirjallisuus ja tutkimusartikkelit

Suoritustapa verkko-opinnot

Arviointiperusteet 0-5

Opettaja professori (ma) Lauri Kuosmanen

AY7020853 YHTEISÖ- JA PERHEHOITOTYÖN ASiantuntijuus, 3 OP

Expertise in Family and Community Nursing 3 ect

Osaamistavoitteet:

- tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämistarpeitaan terveyden edistämiseksi sekä yhteisö- ja perhehoitotyössä
- tunnistaa monialaisen ja moniammatillisen yhteistyön mahdollisuudet
- analysoida yhteisöä ja perhettä koskevaa tieteellistä tietoa terveyden edistämisen lähtökohtana

Learning outcomes:

- identify one's own strengths and development needs in health promotion, and community and family nursing.
- identify possibilities of multiprofessional and multidisciplinary collaboration
- analyze the research knowledge related to community and family as a basis for health promotion

Sisältö Oman yhteisö- ja perhehoitotyön asiantuntijuuden kehittäminen, asiantuntijan rooli monialaisissa ja moniammatillisissa verkostoissa ja työryhmissä, kansalliset ja kansainväliset yhteisö- ja perhehoitotyön ohjelmat ja linjaukset, yhteisö- ja perhehoitotyön tutkimus

Content Development of expertise in community and family nursing, the role of expert in multi-professional and multidisciplinary networks and teams, national and international programs and guidelines of community and family nursing, community and family nursing research

Oppimateriaali: Yhteisö- ja perhehoitotyöhön liittyvät JBI-suositukset. Verkko-oppimisympäristössä ilmoitettavat ajankohtaiset artikkelit ja terveystieteelliset ohjelmat

Suoritustapa:

- osaamisportfolion laatiminen
- verkkotyöskentely
- yhteisö- tai perhehoitotyötä käsittelevään tapahtumaan/seminaariin osallistuminen
- itsenäinen opiskelu

Arviointiperusteet: Hyväksytty - hylätty

Opettaja: yliopisto-opettaja Ari Haaranen

Lisätiedot: Opintojakso voidaan sisällyttää hoitotieteen pääaineen tutkintoon osaksi preventiivisen hoitotieteen suuntaavia opintoja.

AY7025105 VIESTINTÄ JA VUOROVAIKUTUS, 3 OP

Communication and Interaction, 3 ect

Sisältö:

Opintojaksossa tarkastellaan vuorovaikutuksen ja viestinnän merkitystä työyhteisön ilmapiiriin ja työn tuloksellisuuden rakentajana. Siinä tutustutaan ryhmäprosesseihin ja niiden ohjaamiseen. Lähiopetuksessa perehdytään toimivan vuorovaikutuksen rakentamisen keinoihin työyhteisössä. Erilaisten osallistumisen tapojen vaikutusta havainnollistetaan harjoituksin. Alustusten ja keskustelujen kautta avataan ryhmäroolien ja asenteiden merkitystä työyhteisön toimivuudelle. Lähdekirjallisuudessa tulevat esille myös kommunikatioanalyysitaidot ja työryhmien kehitysvaiheiden ilmentymät vuorovaikutuksessa.

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa tarkastella vuorovaikutuksen ja viestinnän merkitystä työyhteisön ilmapiiriin ja työn tuloksellisuuden rakentajana, tutustuu ryhmäprosesseihin ja niiden ohjaamiseen sekä kehittää valmiuksiaan työyhteisödynamiikan havainnoimiseen ja ymmärtämiseen.

Oppimateriaali:

Kirjallisuus (2–3 seuraavista):

- 1) Dunderfelt, T. (2011). Konttorikemiaa.
- 2) Goffman, E. (2012). Vuorovaikutuksen sosiologia.
- 3) Goleman, D. (2008). Tunneäly työelämässä.
- 4) Goleman, D. (2014). Aivot ja tunneäly, uusimmat oivallukset.
- 5) Griffin E. (8. painos 2012 tai 9. painos 2014). A First look at communication theory.
- 6) Haddington, P. & Kääntä, L. (toim.) (2011). Kieli, keho ja vuorovaikutus. Multimo-daalinen näkökulma sosiaaliseen toimintaan.
- 7) Isokorpi, T. (2008). Napit vastakkain.
- 8) Jokinen, A., Juhila, K. & Suoninen, E. (2006). Diskurssianalyysi liikkeessä.
- 9) Järvinen, P. (2011). Esimies työn vaikeus ja viisaus.
- 10) Keltikangas-Järvinen, L. (2010). Sosiaalisuus ja sosiaaliset taidot.

- 11) Kopakkala, A. (2005). Porukka, tiimi, jengi.
- 12) Kuu-sela, S. (2013). Esimiehen vuorovaikutustaidot.
- 13) Miller, K. (2014). Organizational communication. Approaches and processes.
- 14) Mönkkönen, K. & Roos., S. (2010). Työyhteisötaidot.
- 15) Mönkkönen, K. (2007). Vuorovaikutus - dialoginen asiakastyö.
- 16) Rasila, M & Pitko-nen, M. (2010). Erilaisuuden riesa ja rikkaus.
- 17) Rieke, R. D., Sillars, M. O. & Peterson, R. (2013). Argumentation and critical decision making.
- 18) Räisänen, K. & Roth, K. (2012). Hankalat tyypit työelämässä.
- 19) Saarinen, M. & Aalto-Setälä, P. (2009). Perkele - tunneosaamisen oppikirja esimiehille.
- 20) Vartia, M., Lahtinen, M., Joki, M. & Soini, S. (2009). Työyhteisötörmäyksiä - ristiriitojen käsittely työpaikalla. Artikkelit (lisämateriaaleja): 1) Albert, L. S. & Moskowitz, D. S. (2014). Quarrelsomeness in the workplace: An exploration of an interpersonal construct within the organisational context. Organizational Psychology Review 2014. Vol. 4(1), 27–48. 2) George, J.M. (2010). Dual tuning. 3) Cote, S. & Hideg, I. (2011). The ability to influence others via emotional displays. 4) Groth, M. & Grandey, A. (2012). From bad to worse. 5) Samnani, A-K. (2013). Workplace bullying and employee performance. 6) Scott, B.A. (2012). A conceptual framework for the study of popularity at workplace. 7) Van Gleeff, G.A. (2012). Emotional influence at work. Take it EASI.

Opetus ja suoritustavat:

Vaihtoehto 1: Osallistuminen kontaktiopetukseen (8 t luentoja ja 3 t harjoituksia) ja opetukseen liittyvien oppimistehtävien tekeminen pienryhmissä kirjallisesti lähdekirjallisuutta apuna käyttäen.

Vaihtoehto 2: Oppimistehtävien tekeminen kirjallisesti yksilötyönä.

Arvostelu: hyväksytty/hylätty

Opettaja: YTM, työyhteisökouluttaja Arja Hämäläinen

Lisätietoja: Opintojakso sisältyy myös Työ- ja organisaatiopsykologian perusopintoihin.

AY7025208 KOHTAA JA KUUNTELE – VIESTIJÄNÄ TYÖYHTEISÖSSÄ, 3 OP

Appropriate Workplace Communication, 3 ect.

Sisältö:

Opintojaksolla pohditaan kohtaamisen, kuuntelemisen ja arvostamisen merkitystä vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija saa välineitä oman viestintäkäyttäytymisen analysointiin ja osaamisen kehittämiseen esimerkiksi palautteen antajana ja vastaanottajana. Viestinnän roolia tarkastellaan hyvinvoinnin näkökulmasta.

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija ymmärtää kohtaamisen, kuuntelemisen ja arvostamisen merkityksen työn vuorovaikutustilanteissa. Hän tiedostaa viestinnän roolin työyhteisöä voimaannuttavana ja kuormittavana tekijänä. Hän saa myös välineitä viestinnän analysointiin ja viestintäosaamisen kehittämiseen. Lisäksi hän osaa käsitellä haastavia vuorovaikutustilanteita ratkaisukeskeisesti.

Oppimateriaali:

kolme teosta ja yksi artikkeli.

Teokset: 1) Aira, A. (2012). Toimiva yhteistyö: Työelämän vuorovaikutussuhteet, tiimit ja verkostot. 2) Berger, C. R. (2014). Interpersonal Communication. 3) Dunderfelt, T. (2016). Läsnaoleva kohtaaminen. 4) Huotari, M., Hurme, P., & Valkonen, T. (2005). Viestinnästä tietoon: Tiedon luominen työyhteisössä. 5) Johannesen, R. L., Valde, K. S., & Whedbee, K. E. (2008). Ethics in human communication (6th Ed.). 6) Juholin, E. (2013). Arvioi ja paranna!: Viestinnän mittaamisen opas (2. painos.). 7) Keisala, K. (2012). Monikulttuurisen työyhteisön viestintä. 8) Knapp, M. L., & Hall, J. A. (2010). Nonverbal communication in human interaction (7th Ed.). 9) Larsson, L., & Toukonen, M. L. (2012). Sovittelun taito. 10) Puro, J. (2010). Kuunteleva organisaatio. 11) Roivas, M., & Karjalainen, A. L. (2013). Sosiaali- ja terveystieteen viestintä. 12) Talvio, M. (2017). Toimiva vuorovaikutus. 13) Väisänen, L., Niemelä, M., & Suua, P. (2009). Sanat työssä: Vuorovaikutus ammattitaitona.

Artikkelit: 1) Bodie, G. D. (2016). Putting Listening in Its Place. Prologi: puheviestinnän vuosikirja 2016, 93–103. 2) Fischer, M. (2012). Positiivisesti poikkeava vuorovaikutus. Teoksessa V. Luoma-aho (toim.) ProComma Academic 2014: Särkymätön viestintä, 48–57. 3) Kempainen, B., & Laajalahti, A. (2016). Viestintätoimijuuden edellytykset ja tukeminen asiantuntijatyössä. Prologi: puheviestinnän vuosikirja 2016, 6–23. 4) Luoma-aho, V. (2014). Särkymätön viestintä. Teoksessa V. Luoma-aho (toim.) ProComma Academic 2014: Särkymätön viestintä, 8–18. 5) Välikoski, T.-R. (2012). Kuuntelemisen taito. Teoksessa V. Luoma-aho (toim.) ProComma Academic 2014: Särkymätön viestintä, 58–66.

Opetus ja suoritustavat:

Verkkoluennot ja oppimistehtävä yksilötyönä

Arvostelu 0–5

Opettaja FM Esteri Savolainen

Lisätietoja:

Opintojakso sisältyy myös Työ- ja organisaatiopsykologian aineopintoihin.